

The article high lights the theological aspects of real under stand in go fan integrated approach to the study of bioethical issues of life and human health given by God. It has been emphasized that many diseases are the result of irresponsible man behaviour, refuse to accept God the Creator in society. Whom intelligent plan is evident tall stages of life and functioning of the human body.

Keywords: God, Holy Scripture, human, life, health, disease, spirit, society, duty, responsibility.

УДК 635

Доц. І.В. Семенюк, канд. філос. наук –
Класичний приватний університет Запоріжжя

НООСФЕРА "ТРИГРАННОГО СУСПІЛЬНОГО УСПІХУ" ЯК ЄДНАННЯ ДУХОВНОГО ТА ЗЕМНОГО

Розглянуто сутність ноосфери як єднання духовного та земного. Проаналізовано, на прикладі Третього послання Іоанна вірш другий, поняття "триохгранного суспільного успіху", як актуальна відповідь на вирішення сучасної проблематики поєднання: духовного, матеріального та здорового способу життя, що є відповіддю на проблематику сучасного суспільного успіху на шляху його формування у сучасних світових реаліях.

Ключові слова: ноосфера, розумний задум, духовні цінності, світогляд, світоглядні настанови, триохгранне благословення, суспільний успіх, соціум.

Ноосфера як сучасна стадія розвитку біосфери, пов'язана з появою в ній людства. Відповідно до оригінальної теорії Вернадського, ноосфера є третьою у послідовності таких основних фаз розвитку землі, як утворення *геосфери* (неживої природи) та *біосфери* (живої природи). Так само, як біосферою утворюється взаємодія всіх організмів на Землі, так і ноосфера складається з усіх розумів, що взаємодіють між собою. Виходячи з цих трактувань, світ не можна розглядати виключно як матеріальний, бо він містить духовне, так само його не можна розглядатися як виключно духовний, бо він містить і матерію. Тому варто досягнути цю проблематику через призму матеріального та духовного. "Ноосфера" – тут як сукупність та єднання. Світ не може бути у формі німої сукупності атомів. Бути – значить знати, тобто це є – бути і вміти – бути. І це стосовно і змісту мудрості світу, і змісту мудрості людини [4, с. 25].

Отже, ноосфера – як якісно новий стан буття – є сукупність розумних істот і є остаточно "кузня" із виковування, справжньої та істинної людини. Сучасний матеріальний соціум не здатний створити ідеальних умов для формування істинно людських якостей, тому важливо розглядати соціум і з духовної площини. Бог знає, як уникнути впадання соціуму в хаос. І ці знання Бог часто хоче зробити реальними та актуальними відносно до людини. Бог знає, що таке бути і вміє бути творцем і утримувачем світу. З перших днів, як Бог створив людину Адама і Єву, про що ми знаходимо у першому розділі книги Буття, Бог прагне зробити життя людини прекрасним та успішним. Відомий філософ Спіноза, сказав: "... Тільки пізнання є причина знищення невігластва", "Без керівництва розуму все веде до загибелі". [8, с.103].

Формально ноосфера – це сфера циркуляції інформації. Бог, людина і ноосфера – це діалектично тотожні складові системи космосу. Це своєрідна єдність природи, яка творить, і природи, яка вже створена. Слідування людини до Бога

через ноосферу, як сферу буття, – це можливість для людини в масовому масштабі стати і бути самою собою, тобто справжнім образом і подобою Бога.

Бог – це Буття. Бог – це Життя. Бог – це Любов. Цю форму поєднання волі Бога до життя людини ми знаходимо крізь призму ноосферної реалії у Третьому посланні Іоанна вірш 2: "Улюблений, я молюся, щоб добре велося в усьому тобі, і щоб був ти здоровий, як добре ведеться душі твоїй". Цей вірш виводить теорію Божого духовного плану успіху, який може бути реалізований в матеріальному світі та соціумі. А саме це і є головна проблематика сучасного суспільства: *успіх в духовному, здоров'ї та матеріальному*.

Віра в Бога є вище нашого розуму та знання, бо знання не може абсолютно і миттєво збігатися з буттям, а віра може! Тому варто споглядати себе в абсолютному та у вічній єдності з Богом. Істинний Бог – це не боги Епікура, байдужі і ті, які ховаються десь у "інтермундіях" (міжсвітових просторах). Істина – жива, істина – це шлях і життя. І ось жива істина, цільна істина не може розкриватися лише інтелектуально, розсудливо, раціонально, з нею можна зіткнутися лише в досвіді релігійного життя [5, с. 12].

Духовна сфера. Духовна сфера людини, оскільки і суспільства, досить багатогранна. До неї відносять весь світ ідеального: сукупність різних знань, ідей, ідеали, принципи, типи світогляду, навіть твори мистецтва, освіту, виховання, їх відображення у свідомості й поведінці людей, різні відносини тощо. Ця сфера підноситься над економічним та соціально-політичним життям, вона є досить віддаленою від матеріального життя і зазнає його впливу в опосередкованому вигляді. Духовність – це вищий ступінь емоційно-морального розвитку людини. Гармонія її ідеалів із загальнолюдськими цінностями й високоморальними вчинками, в основі яких лежать потреба служити людям і добру, постійне прагнення до самовдосконалення. Духовність є регулятором ставлення особистості до життя лише через індивідуальне усвідомлення кожною людиною сенсу власного існування, вона стає такою, будучи пропущеною, переломленою через її власні ціннісні орієнтації й поведінку [11].

Бог, який створив людину, створив її розумною і наділив її силою та великим потенціалом. "По образу Бога", можемо розглядати як образ Божої величі на землі. Але неправильні рішення, які сьогодні робить людство, вчинки, зіставляють людину з її власним розумом і ніяк не тим, яким Бог наділив її. Бог присутній у всьому, ідеально, тобто як Логос. Причому це не образне визначення, а саме безпосередня присутність Бога в житті людства. Він бачить, відчуває. Безпосереднє бачення, без оману. Інтуїція – це спосіб всебачення.

Бог передусім прагне здійснити порядок у духовному житті, коли людина приймає Його і коли ми сповідуємо Христа як свого Спасителя і тоді дух людини оживає. Дух людини відроджується та стає господарем душі, маючи команду над ним і використовує тіло як місце проживання. Людина, яка переживає відродження свого духу переживає відродження совісті та відчуває прагнення до Слова Божого, надію на духовне царство і починає спілкуватися з Богом через молитву, поклоніння та хвалу Господу [6, с. 121].

Отже, на сучасному етапі розвитку актуальним стає питання про роль людини в перетворенні світу з метою досягнення максимальної досконалості за допомогою пізнання процесів, що відбуваються в суспільстві і природі.

Земна людина прагне до досягнення вершини. Не кожна людина може успішно, долаючи перешкоди, досягти найвищого акмерезультату. Процес оволодіння природними силами і вміння поставити їх на службу земній людині – головне завдання героя, що йде у своєму розвитку, після перетворення і приборкання природи все далі і далі, удосконалюючи себе і навколишню природу. Удосконалення себе і природи має здійснюватися на основі проходження етапів формування світогляду. Так історично були закладені передумови розуміння вершин у розвитку людини і природи.

Шляхи досягнення вдосконалення – долати невідповідності між нашими бажаннями і ходом речей у світі, коритися долі в гармонії з божественною волею, яка прописана для кожної людини. Шлях віруючої людини, це насамперед зіткнення зі світськими благами, спокусами та гріховними бажаннями. Ми не зможемо знищити своє фізичне тіло щоб таким чином позбутися бажання піддаватися гріху. Без фізичного тіла не можливо сприймати і пізнавати світ. Наше тіло та розум часто відчувають нестачу в будь-якому розумінні совісті і дії в спонтанній рефлексії. Єдиним способом вирішення тілесних спокус, депресії, суїциду є тільки один шлях: віддати свої проблеми Ісусу Христу. У Біблії написано: "Знаючи те, що наш давній чоловік розп'ятий із Ним, щоб знищилось тіло гріховне, щоб не бути нам більше рабами гріха, бо хто вмер, той звільнився від гріха! А коли ми померли з Христом, то віруємо, що й жити з Ним будемо" (Римлян 6:6-8). Прокляття гріха, яке споконвіку було вирішальною проблемою людства, на сторінках Нового Заповіту, вирішується через смерть на хресті Ісуса Христа, та відроджується у воскреслому Христі.

Отже, відроджений дух людини – це і є її плацдарм у побудові успішного життя. Здорове суспільство – це суспільство здорового духа. Здоровий дух – це здорова душевна гармонія. Душа людини переживає відповідний комфорт, коли дух є зміцненим [6, с. 135]. Людина завжди відчуває духовну потребу в тому, щоб мати цілісне уявлення про світ. Світ, за словами Булгакова, не може погодитись чекати задоволення цієї потреби до тих пір, доки майбутня наука дасть достатній матеріал для цієї мети; йому необхідно також отримати відповіді і на питання, які виходять за поле позитивної науки і не можуть бути нею навіть усвідомлені. Разом з тим людина не здатна заглушити в собі ці питання, зробити вигляд, що вони не існують, практично ігнорувати Бога та Його унікальний розумний задум щодо життя кожної людини. Для людини як розумної істоти, живої душі найважливішим від будь-якої спеціальної наукової теорії є вирішення питань про те, що ж таке наш світ загалом? Яка його основа? Чи має він якийсь там сенс і розумну мету, чи мають якусь ціну наше життя і наші діяння, яка природа добра і зла тощо.

Душа – це двійник людини, її потреби і звички, умови існування ті, що і у живих людей. Але коли дух людини нездоровий, то суспільство також не може бути здоровим. Будь-яка духовно розвинена людина, будь-яка форма об'єднання людей, спрямована на збереження і підвищення моральності, розумності, творчості і є рухом до ноосфери. Ось чому Ісус так просив і вимагав, щоб люди виконували Волю Отця Його Небесного! Але варто пам'ятати: виконати волю Отця Небесного можливо тільки тоді, коли ми маємо Христа в серці, коли дух людини належить не гріху, а Богові [9].

Наш час полегшує виконання цієї Верховної Волі, оскільки швидкими темпами твориться новітня техніка і технологія масової інформації. Але варто пам'ятати, що техніка – це не щось самодостатнє, це всього лише милиці і протези нужденним у русі. А напрямок руху обирає не тіло, а відроджений Христом Ісусом дух, який задає темп душі. У Євангелії якраз формулюється Воля Отця Небесного як вимога до людини не заривати свої таланти, а також не заважати проявляти свої таланти іншим. Це й означає – полюби себе і ближнього свого не у формальному, не в абстрактному, а в змістовному і конкретному значенні.

Отже, людина може перемогти труднощі, хвороби, депресію, тяжкі часи тільки тоді, коли її дух буде підпорядкований Божій волі. Сама по собі без Божого благословення розумна людина не може впоратись із складнощами свого буття. Тому людині потрібний Бог не формально, а Бог, який живе, і діє в її житті. Кроком до цих великих перетворень є віра та відновлений Духом Святим дух та душа людини [10].

Сфера здоров'я. Сьогодні ми переживаємо процеси звільнення людини і відродження її душі та тіла. Повернення до ідей гуманізму передбачає відродження культу здоров'я і фізичної краси людини, її гармонійного розвитку. Слабкість і немічність негативно впливають на свіжість мислення, на почуття, волю. Сьогодні здоров'я перестає бути лише "справою держави" – сама людина повинна дбати про це, бодай тому, що лікування хвороб передбачає значні матеріальні витрати. Здоров'я більше не "даруватимуть" – його треба плекати самому ще змалку. І це – істина! Сьогодні весь світ, який знаходиться в круговороті людського життя, диктує людині те, що не забудовує її здоров'я, але приносить розруху в нього. Можна говорити про різні види здоров'я: а) фізичне – визначає повноцінне і правильне функціонування організму; б) психічне – зумовлює рівновагу і нормальний перебіг психічних процесів; в) духовне – як прагнення до ідеалу, що є головним джерелом сили і енергії людини [9].

Біблія неодноразово розповідає про зміцнення тіла людей: очі незрячих починали бачити, глухі одержували можливість чути, каліки – ходити, мертві воскресали. Найбільші чудеса з усіх, що коли-небудь відбувалися, це воскресіння нашого Спасителя Ісуса Христа. Одне з імен Бога – Бог Цілитель. Здоров'я – найбільший дар Бога. Людина отримала від Господа досконалий організм прекрасної форми з універсальною стійкістю до труднощів життя – холоду і спеки, ран і отрути, страхів і нервових потрясінь, голоду та захворювань.

Перехід до Божественного зміцнення, Божої благодаті та благословення не відбувається саме по собі. Знову ж таки це потребує віри з боку людини, щоб отримати його. Божественне зміцнення не є винятком. З одного боку, щоб отримати Божественне зміцнення, людина повинна підготувати своє судно. Таким чином, знову ж на перше місце виходить душевний та духовний стан людини, адже саме він впливає на ті зміни, які відбуваються в тілі. У цьому випадку, Декарт, розглядаючи проблему співвідношення душі і тіла, зосередив увагу на проблемі так званого психофізичного дуалізму. Таким чином він заклав основи наукового підходу до цієї проблеми.

Тіло і душа – це дві самостійні субстанції. Матерія – тілесна субстанція, характеризується насамперед протяжністю (вона завжди займає певне місце в просторі) і підкоряється законам механіки. Душа та розум не мають протяжності.

ті і не прив'язані до якої-небудь фізичної субстанції. Отже революційний характер ідеї Декарта – це те, що, незважаючи на всі відмінності душі і тіла, між ними все ж таки є взаємодія і ми можемо стверджувати, що душа впливає на тіло, а тіло впливає на душу. Німецький вчений М. Петтенкофер писав: "Ми часто чинимо, як марнотратний спадкоємець багатих батьків, не знаючи справжньої ціни здоров'ю, отриманому у спадок. Ми витрачаємо його без ощадливості, не піклуючись про майбутнє" [1].

Ісус Христос вчив, що ти можеш знайти здоров'я, якщо будеш думати про здоров'я, а не про хвороби; про силу, а не про слабкість; про любов, а не про ненависть – одним словом, ваші думки повинні бути конструктивними, а не руйнівними. Знову ж ноосфера – це: коли ми поєднуємо духовне та розумне, коли ми даємо місце вірі, ми цим приближуємось до перемоги над своєю хворобою. Люди, які мають слабе здоров'я, постійно думають про хвороби. Вони "прислухаються", до щонайменших симптомів, стежать за ними, вивчають їх і так до тих пір, поки не одержать те, чого очікували, оскільки подібне притягує подібне.

Радикальна зміна мислення – думки й уявні картини здоров'я, замість хвороби – здатне зцілити і без ліків. Здорове мислення є мисленням саме здорового духу, зціленого духу, який впливає на сутність душі: почуттів, прагнень, що є найбільшою панацеєю у світі. Якщо людина повірить в те, що вона здорова, то й буде такою. Є тільки одна Цілюща сила – це Господь Бог через благодать Христа! Процес зцілення проходить у три етапи. Перший – не боятися стану, який заподіює вам страждання. Другий – усвідомити, що ваш стан є всього лише результатом колишнього негативного образу або способу мислення, яке більше не має сили. Третій – прославляти Господа та Божественну чудодійну силу Ісуса Христа. Така позиція розуму зупинить вироблення ментальних отрут всередині людини.

Немає невиліковних хвороб. Є невиліковні люди, які вірять у своєму розумі, що не можуть бути зцілені, не можуть бути успішними. Це свідкує про їх думки які містять невірство, невизначеність, що свідкує про духовну та душевну нестабільність [6, с.145]. Хвороба – це певна емпірична реальність, в якій існує людина. Воно не тотожне об'єктивній реальності, що існує для сучасної європейської людини. Об'єктивна реальність ціннісно нейтральна, вона є полем для нашого життя для удосконалення розвитку суспільства. Хвороба переживається між двома полюсами: з одного боку, це не справжній стан здоров'я, а з іншого – не справжня реальність, що і в онтологічному, і в ціннісному відношенні другосортна щодо здоров'я. Звичайно в сучасному соціумі є люди, які вже народжуються з хворобами, каліцтвом, різними вадами (чого?). Виникає питання – чому Бог не зцілює їх тіло [10].

Прикладом для цього розуміння свідкує історія однієї людини. Нік Вуйчич народився в австралійському місті Брісбен у родині сербських емігрантів. Він страждає рідкісним синдромом тетра-амелія – складне генетичне захворювання, при якому в людини відсутні всі чотири кінцівки. Тим не менш, у хлопчика частково є одна стопа з двома пальцями. У 1990 р., сильно переживаючи з приводу своїх фізичних недоліків Нік спробував покінчити життя самогубством, оскільки не бачив сенс свого життя. У п'ятнадцять років, під час задуму щодо спроби самогубства, він вирішив в осатаній раз відкрити Біблію і там про-

читав притчу про сліпого. Учні запитали Христа, чому ця людина сліпа. Христос відповів: "Щоб на ньому діла Божі з'явилися". Нік пізніше сказав, що це зворушило його і він перестав злитися на Бога. "Тоді я усвідомив, я не просто людина без рук і ніг. Я творіння Боже. Бог знає, що і для чого Він робить. І не важливо, що думають люди, – говорить Нік тепер. – Бог не відповідав на мої молитви. Значить, Він більше хоче змінити моє серце, ніж обставини мого життя".

Він почав навчатися простим речам: навчився писати за допомогою двох пальців на лівій стопі, навчився чистити зуби, голитись, розчісуватись, відповідати на телефон і друкувати на комп'ютері. У сьомому класі він став старостою класу, брав участь в компаніях по збирання коштів на благодійність. З 1999 р. почав виступати перед своєю церковною групою і незабаром почав проповідувати по всіх церквах в Австралії, а згодом і в США. Нік відкрив некомерційну організацію "Життя без кінцівок", ставши мотиваційним оратором. У 2005 р. Нік Вуйчич був номінований на премію "Молодий Австралієць Року". У 2009 р. він знявся у фільмі "Цирк метеликів", що розповідає про людину без кінцівок Уїлла і про його долю. Він об'їздив понад 24 країн, виступаючи у школах, університетах та інших організаціях. Бере участь в телешоу і пише книги. Його перша книга "Життя без кінцівок" вийшла в 2010 р. В 2011 р. він одружився з дівчиною на ім'я Міяхара, з якою вони чекають народження повністю здорового малюка, не зважаючи на такі складні генетичні вади батька.

Завдяки своїй вірі в Христа, що свідкує відновленому духу та гармонії в душі, йому вдалося подолати зневіру і депресію і стати прикладом наслідування для мільйонів людей [7]. Отже, на життя кожної людини є розумний задум Бога. Виважений та приготовлений план. Головне, це те, як ми дивимось на своє життя, розуміємо сенс свого життя і чи знаємо своє покликання, щоб здійснити щось важливе задля людства. Це і є свідоцтво успіху в духовому житті та здорові [6, с. 56].

Апріорне здоров'я – це ідеал, що переживається як безумовний. Ідеал (здоров'я) є нормативом, він – природна для людини і суспільства категорія. Здоров'я потрібно розглядати як інтегративну характеристику особистості, що охоплює як її внутрішній світ і всю своєрідність відносин із оточенням і включає у собі фізичний, психічний, соціальний та основний духовний аспекти; як стан рівноваги, балансу між адаптаційними можливостями людини і постійно змінюваними умовами середовища. Саме сьогодні є потреба у виваженому філософському, також і в релігійному осмисленні феномена "здоров'я", оскільки закріплення його філософського статусу дасть змогу використовувати як інструмент стосовно індивіду до окремих груп людей, соціальним верствам, суспільству загалом, до всієї природи. Ми вважаємо, що – це сутнісна характеристика людини, у якій самоцінність і духовність утворюють органічну єдність. Системна якість здоров'я створюється взаємними зв'язками і детермінантами: передусім духовного, як вже зазначалось нами, фізичного і соціального.

Матеріальна складова. Про питання, що таке життєвий успіх обмірковували багато поколінь. Але єдності щодо його розуміння не було. Це залежить від виховання, від рівня знань навіть від особистих якостей людини. Для одних людей життєвий успіх полягає насамперед у матеріальному благополуччі, для інших – зовсім в іншому. Їм далекі грошові проблеми. Вони захоплені своєю

роботою й знаходять щиросердечний спокій у зовсім інших цінностях. І це теж свого роду "життєвий успіх". На наш погляд, він укладений у сукупності моральної задоволеності, щиросердечного спокою й матеріального благополуччя. Тільки за умови сукупності цих благ людина може почуватися щасливою і тоді її голова звільняється від повсякденних турбот, їй не доводиться думати про "хліб насущний". У людини з'являється бажання працювати, втілювати в життя цікаві ідеї. І це стосується не тільки кар'єри, але й особистого щастя.

Біблія говорить, що щастя та матеріальна злагода – це воля Господа. Господь – подавець усього, зокрема й матеріальних благ, а багатство – це як дарунок Божий люблячим Його: "Оце, що я бачив, як добре та гарне: щоб їла людина й пила, і щоб бачила добре в усьому своєму труді, що під сонцем ним трудиться в час нечисленних тих днів свого віку, які Бог їй дав, бо це доля її!" (книга Еклезіаста 15:5). "Алілуя! Блажен муж, що боїться Господа, що заповіді Його любить! Буде сильним насіння його на землі, буде поблагословлений рід безневинних! Багатство й достаток у домі його, а правда його пробуває навіки!" (Псалом 112:1-3). Отже Бог бажає, щоб ми мали достаток та успіх, але любов, яка виносить на перше місце матеріальне, замість Бога, не є успішним кроком до матеріального успіху.

Слово Боже відкрито виступає проти любові до грошей, надприродного захоплення земними благами та поклоніння цьому. Біблія не схвалює, коли людина живе задля багатства та слави, але також Біблія не підтримує і злидні. Слово Боже виступає проти вбогості: "Ще трохи поспати, подрімати ще трохи, руки трохи зложити, щоб полежати, і прийде, немов волоцюга, твоя неможливість, і злидні твої, як озброєний муж!..." (Приповісті 6:10-11). "Ледача рука до убогства веде, рука ж роботяща збагачує" (Приповісті 10:4). Також неслухняність Богові веде до злиднів та невдач [6, с.45-47].

На наш погляд, Господь у Своєму Слові дає розумне рішення цієї проблеми: "... бо навчився я бути задоволеним із того, що маю. Умію я й бути в упокоєнні, умію бути й у достатку та багатстві. Я привчився до всього й у всім: насититися й голод терпіти, мати достаток і бути в недостатчі. Я все можу в Тім, Хто мене підкріплює, в Ісусі Христі." (Філіппіанам 4:11-13). Коли людина може оцінити те що є у неї і радіє цьому, Бог ще більше буде проявлятися в її житті [3].

Успіх у житті кожної людини полягає у духовних законах, які і мають відношення до матеріального буття. 1. *Закон десятини*. Якщо не віддаси десятину Господу, та не принесеш її в церкву, матеріальні чи духовні обставини завжди візьмуть її самі у тебе. Цей закон був проголошений Богом ще в Старому Заповіті. Особливо послідовники пресвітеріанських церков, які відіграли велику роль у піднятті економіки США та й Заходу, довгий час притримувались принципу: 80 % віддай на розвиток економічного прогресу, 10 % віддай Богу в церкву, а на інше живи (tochka.net/ua/22080-7). 2. *Закон сіяння та жнив*. Закон сіяння і жнив працює. І як кожен закон він має позитивну дію. Наприклад, людина може використовувати електрику, щоб приготувати їжу й обігріти будинок, але внаслідок неправильного її використання, це може вбити. Точно так же закон сіяння і жнив може працювати проти людини. Він буде працювати для блага тільки тоді, коли людина буде поступати правильно, тобто її мотиви і сповідання будуть збігатися з її діями. Бог зможе благословляти фінансово тоді, коли людина нав-

читься допомагати іншим. Перший з принципів говорить: "Що людина посіє, те й пожне". Чи неправда, сіяч знає, що якщо він посіє на своєму полі пшеницю, то виросте пшениця, а не щось інше, бо все виростає за родом своїм. 3. *Принцип часу*. Між сіянням і жнивими має минути час. Апостол Яків говорить: "... Ось чекає рілник дорогоцінного плоду землі, довготерпить за нього, аж поки одержить дощ ранній і пізній"(Як. 5:7). Він працює над тим, щоб отримати добрий врожай. Коли зроблена якісна робота, вона і дасть якісний врожай. 4. *Принцип множення, зростання*. Хлібороб чекає зібрати більше, ніж він сів. І це є істина. Успіх – коли людина вкладає багато, але отримує більше. 5. *Принцип зміни*. Сіється голе зерно, проростає ж рослина іншої форми. Форма інша, але рід рослини залишається тим же. Все змінюється, перетворюється. Ті самі закони діють і у всіх сферах людського життя: духовної, душевної, фізичної, моральної, матеріальної. Вони працюють над людиною, навіть якщо вона, живучи в соціумі, не помічає їх. Дуже важливо, щоб людина зрозуміла сутність свого життя і таким чином оцінила великі задуми розумного Бога.

"Пізнай самого себе і ти пізнаєш весь світ". Саме це і є важливий ресурс, який Бог вклав в людину як розумну істоту. Але хоча мудрість ця і дуже стара, але повсякчас вона змушує дивуватись нас по-новому: ну, як це – подивитись на себе своїми ж очима? Може бути, все ж я і на себе дивлюся не тільки своїми очима? І ось тут-то саме час згадати і більш постаратися не забувати про розходження суб'єктивності і суб'єктності, чим вище у своєму розумовому і моральному розвитку піднімається людина, тим ближче вона стає до Бога. І тим більш об'єктивним, божественним стає її погляд і спрямованість дії. Будь-яке тіло, говорив Лейбніц, містить у собі монаду, те що подібне душі в неживих тілах і справжню душу в тілах живих. І всі ці монади, як своєрідні дзеркала, по-своєму відображають в собі весь світ, в якому вони живуть і існують. Але людина не просто ідеально містить у собі, у вигляді свого світогляду, весь світ, але й може, розглядаючи цю свою ідеальну модель світу, розмірковуючи над нею, змінювати її, удосконалювати, намагаючись цим самим змінювати і свій образ дій у світі і доступний їй світ [4, с. 165].

Отже, ноосфера "Трьохгранного суспільного успіху", це розумне мислення, споглядання, вміння оцінити та признати суверенну владу Бога у своєму суспільному житті та над духовним і матеріальним світом. "Пізнай себе" є внутрішній успіх, до якого ми й прийшли, розглядаючи духовний успіх, здоров'я людини та матеріальний успіх. Якщо людина, проживаючи у соціумі, здатна оцінити те, що Бог вже дав їй, вона зможе оцінити набагато більше того, що Бог бажає дати їй задля гармонії та успішного життя у сучасному суспільстві. Якщо людина, як розумне творіння Бога, здатна оцінити ноосферу як поєднання духовного та матеріального, вона знайде відповідь на багато питань щодо вирішення сучасних проблематик у світових координатах розвитку.

Література

1. Буковинська М.П. Здоров'я населення як соціальний аспект філософії організації / М.П. Буковинська. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/5182/1/96.pdf>.
2. Бердяев Н.А. Філософія свободи / Н.А. Бердяев. – М., 1989. – 230 с.
3. Біблія про багатство й убогість. Погляд релігії на фінанси. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://pribaltiyskaya.net/bibliya.php>.

4. Вернадский В.И. Несколько слов о ноосфере / В.И. Вернадский // Мир философии. – М. : Изд-во "Мир", 1991. – Ч. 2. – 320 с.
5. Ивакин А.А. Единство Бога, человека и ноосферы: философское эссе / А.А. Ивакин//. – Одесса: "Фенікс", 2011. – 244 с.
6. Йонгті Чо. Спасение, здоровье и успех / Чо Йонгті. – М. : Изд-во "Скобелкин", 2003. – 208 с.
7. Ник Вуйчич. Христианский проповедник без рук и ног, отметил свое тридцатилетие / Ник Вуйчич. [Электронный ресурс]. – Доступный с <http://prochurch.info/index.php/news/more/24662>.
8. Спиноза Б. Сочинения / Б. Спиноза. – Калининград, 2005. – 367 с.
9. Хамитов Н.В. Философия человека: от метафизики к метаантропологии / Н.В. Хамитов. – К.-М., 2002. – 356 с.
10. Чудодейственный закон исцеления. [Электронный ресурс]. – Доступный с <http://naturalworld.ru>.
11. Щерба С.П. Філософія. Тема 23. Духовна сфера суспільства / С.П. Щерба. [Електронний ресурс]. – Доступний з http://pidruchniki.ws/12470304/filosofiya/duhovna_sfera_suspilstva.

Семенюк И.В. Ноосфера "трехгранного общественного успеха" как сочетание духовного и земного

Рассмотрена сущность ноосферы как единение духовного и земного. Проанализировано, на примере Третьего послания Иоанна стих второй, понятие "трехгранного общественного успеха" как актуальная ответ на решение современной проблематики сочетания: духовного, материального и здорового образа жизни, что является ответом на проблематику современного общественного успеха на пути его формирования в современных мировых реалиях.

Ключевые слова: ноосфера, разумный замысел, духовные ценности, мировоззрение, мировоззренческие установки, трехгранные благословение, общественный успех, социум.

Semenyuk I.V. Noosphere "tringular social success'as" a combination of the spiritual and the earthly

The essence of the noosphere as the union of the spiritual and the earthly. Analyzed on the example of the third verse of the second epistle of John the term "triangular public success," as the actual response to the decision combination of contemporary problems: spiritual, material and healthy life is a response to the problems of modern social success in the way of its formation in the contemporary world realities.

Keywords: noosphere, intelligent design, spiritual values, worldview, worldviews, triangular blessing, social success, society.

УДК 005:001.8:159.9

Доц. І.І. Свидрук, канд. екон. наук – Львівська КА

СУТЬ КРЕАТИВНОСТІ ТА ПЕРЕДУМОВИ ЛІДЕРСТВА В КРЕАТИВНОМУ МЕНЕДЖМЕНТІ

Обґрунтовано необхідність активізації креативної основи діяльності підприємств. З'ясовано сутність креативності в загальному розумінні та у виробничій діяльності підприємства. Визначено роль керівника у розвитку креативності на підприємстві. Наведено основні риси, що сприяють лідерству в креативному менеджменті.

Ключові слова: креативність, креативний менеджмент, творчий розвиток, передумови, керівник, лідер.

Постановка проблеми. Однією з основних передумов розвитку креативної основи діяльності підприємства є творче мислення керівника-лідера. Якщо керівник зовсім не творча людина та ще гірше – консерватор, супротивник нес-

тандартних підходів, то його підлеглим надзвичайно складно чи взагалі не можливо використовувати креативність у своїй виробничій діяльності. Це є гальмом та прирікає такого керівника та працівників відмовлятися від інновацій, не використовувати прогресивні методи в своїй діяльності, а отже – підприємству бути не конкурентоспроможним у динамічному ринковому середовищі.

Для того, щоб описана ситуація не траплялася або була максимально нейтралізована, вважаємо необхідним розуміти передумови лідерства в креативному менеджменті та використовувати ці знання як для запобігання управлінській деформації і регресу, так і, відповідно, для розвитку креативності на підприємстві.

Ступінь розроблення проблеми. Останніми роками в Україні набуває розвитку креативність і пошук передумов для розвитку креативного менеджменту. Однією з основних передумов розвитку креативного менеджменту, на нашу думку, є творчий керівник-лідер. Наукові праці та дослідження в цьому напрямі здійснили переважно зарубіжні науковці та практики, йдеться про Алана Дж.Роу, Едуарда де Боно, Майкл Микалко та ін. Простір вітчизняних досліджень креативного менеджменту, зокрема проблеми лідерства в креативному менеджменті, залишається мало заповненим.

Мета дослідження. З'ясування сутності креативності в загальному розумінні та у виробничій діяльності підприємства. Визначення основних рис керівника, які сприяли би його лідерству в креативному менеджменті.

Основний матеріал дослідження. Сьогодні ринок товарів і послуг переповнений однотипними підприємствами-виробниками. Вони виготовляють однаковий товар або надають однотипні послуги і відрізняються один від одного лише назвами. Це обумовлює високий рівень конкуренції. Перед керівниками цих підприємств постає питання: як же стати лідером у своїй галузі і не дати іншим зайняти це місце? Саме тому виникає необхідність у постійному розвитку, впровадженні інновацій і пропозиції нових, оригінальних і нестандартних ідей. Ці й багато інших чинників привели до виникнення креативного менеджменту [1].

Креативний менеджмент вивчає психологічні, управлінські, соціологічні, економічні, історичні, культурологічні чинники, які впливають на процеси творчості в управлінні. Креативний менеджмент у широкому сенсі – це складний механізм взаємодії керуючої та керованої систем для створення сприятливих умов і можливостей творчого розвитку і досягнення організацією ефективного результату [2, с.13].

Креативність (лат. *creatio* – створення) – новітній термін, яким окреслюються "творчі здібності індивіда, що характеризуються здатністю до продукування принципово нових ідей, а також входять в структуру обдарованості в якості незалежного фактору" [3]. Раніше у літературі вживали термін "творчі здібності", однак пізніше його почали витісняти мовні запозичення з англійської мови (*creativity, creative*). На думку проф. І. Мілославського (Московський державний університет), терміном "креативний" позначається творчість, що "не тільки висуває ідеї, але й доводить їх до конкретного практичного результату" [3]. Баррон Ф. і Харрінгтон Д., підбиваючи підсумки досліджень у галузі кре-